

فاطمه (س) همراه و همگام سر سلسله خاندان عصمت و طهارت امام علی (ع)

مقدمه:

ابعاد شخصیتی انسوی حورا حضرت صدیقه کبری زهرا (س) قابل درک و در توان وصف ما نیست، چه کسری می تواند به حقیقت مقام و منزلت والای سرور زنان عالم و بزرگ بانوی اسلام دست یابد. بزرگ بانویی که آنچه تمام نمای رسول خدا (ص) است.

هدف از این مقاله نشان دادن نام ها، کنیه، فضائل، شهادت و ... این بانوی بزرگوار می باشد.

تولد فاطمه زهرا (علیهم السلام):

تولد حضرت طبق روایت مشهور در روز جمعه بیستم جمادی الثانی از سال دوم یا پنجم بعثت در مکه معظمه بوده است. یکی از مهمترین افتخارات فاطمه زهرا این است که رسول خدا پدر آن حضرت است و عالم خلقت و موجودات هستی، مرهون خلقت بعلبیر (ص) و اشرف مخلوقات است و مادر فاطمه (ع) حضرت خدیجه زری است بسرکار با فضیلت و دارای مقامی ارجمند در پیشگاه خدا و رسولش.

حضرت فاطمه مقتدر است به وجود مادر بسرکار بزرگواری چون حضرت خدیجه که در عالم وجود نظیری جز فاطمه ندارد و آنچنان عظمت دارد که خداوند به وجود او بر ملائکه اش مباحث کند .

نام های حضرت فاطمه (س)

حضرت امام صادق (ع) می فرماید : برای حضرت زهرا در پیشگاه خداوند نه نام است :

فلطمه ، صدیقه، مبارکه، طاهره، زکوة، راضیه، مرضیه، محدثه، زهرا

۱ - فاطمه: از واژه (فطم) به معنی رها ساختن، دور ساختن، دور نمودن و فاصله افکندن آمده است و این نام مبارک از این جهت به معنی دوری از شرارت، ناپاکی، آتش و ... آمده است (او و شیعیانش از آتش دوزخ جدا و دورند)

۲ - صدیقه: معصوم و راستگو

۳ - مبارکه: دارای برکت در علم و کمال ، معجزه و یه.

۴ - طاهره: میری از هر عیب و نقص معنوی و کمالات انسانی.

۵ - زکوة: نمو کننده در کمالات و مسرعه و سلوک اله

۶ - راضیه: راضی به قضا و مشیبت الهی.

۷ - مرضیه: مورد رضایت خداوند.

۸ - محدثه مصاحبه با ملائک و بهره مندی از اخبار آسمانی.

۹ - زهرا: درخشنده و نور دهنده.

و نام های دیگر آن حضرت: حارجه ، مطهره، منصوره، طیبه، ریحانه، معصومه، مهدی، بتول، کوثر، کوكب

کرچه های آن حضرت:

ام المومنین، ام السبطین، ام الحسن، ام الحسین، ام المحسن، ام الائمه ، ام النورین، ام العلاء، ام العطفی، ام البدرین، ام ایها، ام الاسماء ، ام العلوم، ام الكتاب، ام الاخیر، ام الفضائل، ام الازهار، ام التقی، ام النقی

دوران کودکی فاطمه (س)

فاطمه در دورانی متولد شد که فشار سیاسی و اجتماعی کفار قریش بر ضد مسلمانان بوئیه رسول گرامی اسلام شدت گرفته بود، زیرا دعوت پیامبر (ع) سه سال مخفیانه انجام شده و تا آن تاریخ مسلمانانی که ایمان آورده بودند مشکل زیادی نداشتند اما هنگامی که خداوند به پیامبرش دستور داد دعوت خود را علنی کن و او ره ماموریت آسمانی را اجرا ساخت همزمان آزار و اذیت کفار شروع گردید و میلاد فاطمه (س) در برهه ای از تاریخ شروع شد که رسول خدا نه تنها در بیرون از خانه امریه نداشت بلکه خانه او ره مورد تهاجم کفار و شرکدان قریش قرار می گرفت و از این جهت زن و فرزند آن حضرت بیهوشه در اضطراب و نگرانی بسر می بردند.

فاطمه (س) در سن پنج سالگی و دوران کودکی آنقدر عظمت دارد که خداوند بر او سلام و درود می فرستد و از جایگاه عظیم مادرش خبر می دهد . سرانجام آن حضرت در دوران طفولیت به داغ مادر و فراغ همیشگی او گرفتار شدند.

ازدواج با امی المومنین (ع)

حضرت فاطمه (س) چون به سن ازدواج رسید اکثر بزرگان و شخصیت های برجسته عرب مسلمان به مقام خواستگاری برآمدند ولی رسول خدا با عکس العمل منفی همه را مایس کرد و در برابر اصرار آنها خشمگین شد. (بحار، ج ۳، ص ۱۲۴ - جلاء العیون شبر، ج ۱، ص ۱۵۸)

از جمله شرایط تشکلی خانواده تناسب و کفو بودن عروس و داماد به یکدیگر است و بدون مراعات این مسئله مهم عرفی و شرعی، زندگی مشترک آتی برای زوجین ممکن است لذت، شریعی، صفا و صمیمیت نداشته باشد.

حضرت فاطمه (س) با آن مقام عصمت و کمالات بی نظیرش، کفو و همتایی جز مولای متوکلن نداشت و هیچ شخص و شخصیتی به استثنای آن حضرت، صلاحیت این مقام مرید و ارزشمند را نداشته است. رسول گرامی اسلام به دخترش فاطمه (س) فرمودند:

خود من تو را به عقی علی (ع) در رکوردم، بلکه خداوند بدی امر مرا مامور ساخت.

چون خدا مرا به این موضوع دستور داد، ملائکه را مامور کرد در بهشت بیی با صفوف منظم ازدواج شما را جشن بگیرند و بدی منظور درختهای بهشتی مزین به زورها گردی و منبری در بهشت برای جبرئیل نصب شد و خطبه عقد تو بر بالای «خوانده شده و پس از خطبه عقد از آن درختها برای ملائکه نثار گردی.

پس از خواندن عقی ازدواج زهرا (س) در آسمان با حضور فرشتگاه و گواهی آنان، به فاصله چهل روز، بجمبر عقی ازدواج زهرا (س) را برای امی مومنان علی (ع) در زمینی خواند. (شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدیج، ج ۹ ص ۱۹۳ و الجنه العاصمه ص ۱۰۴) بجمبر فرمود:

فرشته ای فرزند آمد و گفت ای محمد خدایت سلام می رساند و می گوئی من در ملا علی دخترت فاطمه (س) را به عقی علی (ع) در آوردم تو رنی او را در زمینی به عقی علی (ع) در آور. (زخائر العقی، ص ۳۱ - ۳۲)

فرزندان حضرت زهرا (س)

حضرت فاطمه زهرا پنج فرزند داشته است اولی فرزندش حضرت امام حسن مجتبی (ع) است که تولدشان در سال دوم حجرت رجه ماه مبارک رمضان روز سه شنبه بوده است. دوم حضرت امام حسین (ع) که تولدشان در سال سوم هجرت روز سه شنبه سوم شعبان بوده است و حضرت زینب کبری و حضرت زینب صغری که معروف به ام کلثوم بوده اند و حضرت محسن که سقط و شهی شده است.

شمه ای از فضائل حضرت فاطمه (س)

- حلی و عفت فاطمه

حلی یک رویی درویری مرموزی است که انسان را از قباح و کارهای نامطلوب باز می‌دارد و طبق احادیث اهل بخت، این ویژگی در طبعیت زنان بخت از مردان گذاشته شده است. حضرت فاطمه زهرا (س) بسوی پاکدامن و عقیق بوده و در طول زندگی خویش خواه در خانه پدر و یا خانه امی‌المومنین تجسم حلی به حساب می‌آمد. در سخنان گوهر بار آن حضرت آمده است که زن ری‌کو و شایسته زری است. که خود را از مردهای بیگانه دور داشته و از دین نامحرم و همچنین از منظر دین آنان در امان باشد (وسائل الشریعه ج ۱۴ ص ۱۷۲ ح ۳)

امی‌المومنین علی (ع) می‌فرماید: روزی فاطمه (س) در محضر رسول خدا (ص) نشست بود که مرد ناعفایی اجازه ورود خواست، در این حال دختر رسول گرامی اسلام اتاق را ترک کرد، پس از رفتن میهمان پیامبر (ص) پرسیدند: چرا از مرد ناعفا دور شدی در حالی که او تو را نمی‌دیند؟ فاطمه (س) جواب داد: اگر او مرا نمی‌دیند من وی را می‌دینم، علاوه بر این اگر او چشم نداشت که مرا ببیند، از طریق بوایی می‌توانست بو کند. پیامبر خدا (ص) چون سخن دختر را شریع فرمود:

من شهادت می‌دهم که تو پاره تن من هستی.

از این حدیث استفاده می‌شود که دختر عالی قدر رسول خدا (ص) تا چه میزاری شرم و حلی داشت. و چقدر از مردان بیگانه دوری می‌جست و تا ضرورتی نبود از کنار مردها نمی‌گذشت. هرچند حضرت فاطمه (س) در مواقع حساس و لزوم به مکن جامعه آمده و سخنرایی کرده و از حق خود و ولایت شوهرش امی‌المومنین علی (ع) دفاع نموده و اسلام را از دستبرد غاصبین خلافت و از انحراف و بدعتها مصون داشته است.

- اثثار و بخشش فاطمه (س)

اهل بخت عصمت و طهارت با الهام از عالم غیب، انسان‌های دلسوز و اثثارگری بودند که خود را فدای توده‌های اجتماع می‌نمودند و امکانات مالی و درآمد روزمره خویش را در پیشرفت و پیشبرد آنان به مصرف می‌رساندند. در این مکن حضرت فاطمه زهرا (س) با اینکه خود با فقر و سختی زندگی می‌کرد ولی درآمد حاصل از باغ‌ها و اراضی فدک را که به دهها هزار دینار طلا می‌رسید در اختیار مستمندان قرار می‌داد. فاطمه (س) در تمام دوران زندگی خویش از ولادت تا شهادت در سختی بود و آری از یاد دیگران غفلت نکرد و امی‌المومنین علی (ع) را در یاری به مستمندان تشویق نمود و اثثار مادرش خدیجه را که دارایی خود را در راه اسلام و مسلمین صرف کرد تداپی کرد و صفحات تاریخ را با فداکاری و دستگیری خود از مردم بیخود مفتخر ساخت.

امی‌المومنین علی (ع) زره خود را فروخت و پول آنرا از بابت مهری زهرا (س) به خدمت رسول خدا (ص) تقدیم داشت، و پیامبر بزرگوار اسلام زره پول‌ها را در اختیار چند نفر از اصحاب خود قرارداد و سفارش فرمودند برای فاطمه (س) جهیزی فراهم کنند. از جمله خرج‌ها بدین منظور، بیوهن عروسی بود که به هفت درهم خرجاری شده بود و زهرا (س) آنرا در شب عروسی بتن کرده و در حال رفتن به خانه شوهر بود که کزنی به دختر پیامبر سلام کرد و از مشکلات خود سخن گفت و برای رفع زکوش از آن بانوی گرامی اسلام درخواست کمک نمود. آن

بانو با توجه به آیه قرآن که می فرماید: در احسان کردن بپوسته چینی مطلوب و مورد علاقه تان را احسان کنید (آیه ۹۲ آل عمران) تنها بپواهن تازه اش را به سائل می بخشد و خود بپواهن کهنه می پوشد.

شهادت حضرت فاطمه زهرا (س):

شهادت آن حضرت روز سه شنبه سوم جمادی الثانی سال ۱۱ هجرت بوده است و بنابر اصح اقوال آن حضرت عین مغرب و عشاء یعربی اول شب از درگی رفته اند. علت وفات آن حضرت را اکثرا به وسیله ضرباتی که دشمنان بر پهلوی و بازوی آن حضرت وارد کرده بودند دانسته و آن حضرت شهید شده اند. در کتاب دلائل والامامه طبری، ای بصری از امام صادق (ع) نقل می کند که فاطمه زهرا (س) در سه شنبه سوم جمادی الثانی سال ۱۱ هجری شهید شد و سبب وفاتش آن بود که (قنفذ) فرمانبردار (عمر) با غلاف شمشیری به امر عمر او را زد و آنچنان ضربات محکم بود که جریحه اش سقط شد و سخت مریض شد.

محل دفن فاطمه زهرا (س):

محل دفن حضرت فاطمه زهرا (س) اگرچه معلوم نیست و مخفی بودن قبر آن حضرت علمی دارد که بایع همچنان بماند ولی از بعضی از روایات استفاده می شود که برای بعضی از اصحاب و خواص محل دفن آن حضرت را در خانه اش دانستند.

ای بصری می گوید: از امام سجاد (ع) سؤال کردم که: قبر فاطمه زهرا (س) کجاست؟ فرمود: در خانه اش او را دفن کردند (بحار الانوار ج ۴۳ ص ۱۸۵)

کوتاه سخن هر چه در باره شخصیت آن بانوی نمونه اسلام نوشته شده بسط کمتری و پائین تر از اوج مقام آن حضرت است ولی:

آب درگی را اگر نتوان کشید

هم به قدر تشنگی بایع چشید

